

Zákon č. 618/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov, bol vypracovaný v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády SR na rok 2004.

Vypracovanie návrhu zákona si vyžiadali legislatívne zmeny v oblasti úpravy právnych vzťahov pri vykonávaní štátnej služby prijatím zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov a pripravované návrhy zákonov, z ktorých zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov nahradí od 1. januára 2005 v plnej miere zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov, a časť pôvodnej úpravy týkajúcej sa územnej samosprávy je riešená v druhom návrhu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Tieto zákony mali rozhodujúci vplyv na vypracovanie predkladanej novely zákona č. 502/2001 Z. z. Okrem toho sa v predkladanej novele precizujú niektoré ustanovenia upravujúce finančnú kontrolu a vnútorný audit podľa požiadaviek expertov Európskej komisie a odporúčaní externých audítorov.

Z hľadiska úspornosti legislatívneho procesu sa v predkladanom návrhu v čl. II priamo novelizuje aj zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov, ktorého novelizácia bola v „Pláne legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2004“ vedená ako samostatná úloha. Dôvodom pre novelizáciu zákona č. 440/2000 Z. z. je zosúladenie pôsobnosti správ finančnej kontroly so zákonom 502/2001 Z. z., v nadväznosti na zmeny v pripravovanom novom zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktorý upravuje kompetencie správ finančnej kontroly v oblasti rozhodovania v konaní o porušení finančnej disciplíny a pri vymáhaní odvodu do štátneho rozpočtu, penále a pokuty za jej porušenie.

Ďalšie navrhované úpravy v návrhu novely zákona vyplývajú z potreby praxe zadefinovať v zákone možnosť výkonu kontrol správami finančnej kontroly aj mimo ich územnej pôsobnosti, čo umožní lepšiu využiteľnosť kontrolných kapacít najmä pri kontrole prostriedkov Európskej únie, odstraňujú formulačné nepresnosti a v prípade poznámok pod čiarou k jednotlivým odkazom reagujú aj na novelizácie príslušných právnych predpisov, ktoré boli vykonané po nadobudnutí účinnosti zákona o správach finančnej kontroly.

Návrh predkladaného zákona obsahuje ustanovenia, ktorými sa upravuje kontrolná pôsobnosť na kontrolu verejných prostriedkov Ministerstva financií Slovenskej republiky, správ finančnej kontroly a orgánov verejnej správy, nakoľko v novom zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy už nebude upravená. Návrh zákona obsahuje aj ustanovenia, upravujúce niektoré pojmy v súlade s novým zákonom o rozpočtových pravidlách.

Postavenie vnútorného audítora sa upravuje v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov a ďalšími osobitnými právnymi predpismi upravujúcimi štátnu službu, pokiaľ ide o jeho ustanovovanie a odvolávanie z funkcie a vypustenia ustanovenia o možnosti uloženia pokuty za nesplnenie povinnosti podľa zákona č. 502/2001 Z. z..

Z doterajšej právnej úpravy sa vypúšťa ustanovenie, ktoré umožňovalo ústredným orgánom, ktoré boli povinné vykonávať vnútorný audit vlastným zamestnancom, požiadať Ministerstvo financií Slovenskej republiky o vykonávanie vnútorného auditu, ak je to odôvodnené hospodárnosťou, efektívnosťou a účinnosťou, vzhľadom na rozsah činností a počet zamestnancov auditovaného subjektu. Táto možnosť viedla k tomu, že ústredné orgány boli málo iniciatívne pri obsadzovaní funkcií vlastných vnútorných audítorov, pričom skutočný stav vnútorných audítorov Ministerstva financií Slovenskej republiky neumožňoval realizovať všetky žiadosti o vykonávanie vnútorného auditu. Nová úprava umožňuje ostatným vedúcim ústredných orgánov požiadať o vykonanie vnútorného auditu Ministerstvo financií Slovenskej republiky len v prípade, ak sa stane vnútorný audítor predpojatým. Ministerstvo financií Slovenskej republiky môže v odôvodnených prípadoch v súčinnosti s ostatnými ústrednými orgánmi zainteresovanými na vnútornom audite prostriedkov Európskej únie vykonať vnútorný audit týchto prostriedkov. Pôjde najmä o prípady, keď o to požiadajú orgány Európskej komisie.

Novela zákona upravuje aj vykonávanie vnútorného auditu, ktoré je podľa tohto návrhu založené na plánovacích dokumentoch, a obsahuje aj niektoré zmeny, týkajúce sa spôsobu vykonávania vnútorného auditu v orgánoch verejnej správy, ktoré sú rozpočtovými kapitolami, možnosti vykonať vnútorný audit za účasti prizvaných osôb, rozšírenia povinností vedúceho útvaru vnútorného auditu a samostatného vnútorného audítora o povinnosť vypracovať ročnú správu o svojej činnosti aj v prípade odvolania z funkcie a povinnosť vypracovať Chartu vnútorného auditu, ktorá bude definovať ciele, aktivity, postavenie vnútorného auditu v ústrednom orgáne a jeho vzťahy s ostatnými organizačnými jednotkami a organizáciami v pôsobnosti ústredného orgánu. Novela upravuje aj prizvanie zamestnanca iného orgánu verejnej správy alebo právnickej a fyzickej osoby na vykonanie vnútorného auditu, pokiaľ je to vzhľadom na zložitosť a odborné zameranie auditovanej činnosti nevyhnutné.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a s inými zákonmi, ako aj s medzinárodnými dokumentmi. Problematika návrhu zákona nie je prioritou aproximácie práva podľa čl. 70 Európskej dohody o pridružení a nie je ani prioritou podľa Bielej knihy.

Problematika finančnej kontroly nie je v legislatíve Európskych spoločenstiev upravená samostatne ale je zapracovaná do viacerých právnych aktov. Platný zákon č. 502/2001 Z. z. implementoval najmä opatrenia vyplývajúce z nasledovných nariadení Rady ES:

Nariadenie Rady ES č. 1260/1999 – upravujúce všeobecné ustanovenia o štrukturálnych fondoch a zakladajúce všeobecné požiadavky na finančnú kontrolu ustanovuje v kapitole II **článok 38, že členské štáty prevezmú zodpovednosť za finančnú kontrolu pomoci v prvom stupni. Medzi opatrenia, ktoré na tento účel prijímú, patrí najmä overenie toho, že boli zriadené riadiace a kontrolné mechanizmy, ktoré sa vykonávajú v praxi tak, že zabezpečujú, aby sa fondy Spoločenstva využívali účinne a správne, a že finančné prostriedky, ktoré dostali k dispozícii sa používajú podľa zásad riadnej správy finančných prostriedkov, ako aj overovanie toho, že prehlásenia o výdavkoch predkladané Komisii sú správne a presné a zaisťovanie toho, že sú výsledkom účtovných systémov založených na overiteľných dokladoch.**

Nariadenie Rady ES č. 1266/1999 – o koordinačnej pomoci kandidátskym krajinám v rámci predvstupovej stratégie a doplnení Nariadenia EHS č.3906/1989. **V úvode sa uvádza, že riadenie predvstupovej pomoci by malo byť postupne decentralizované na samotné kandidátske krajiny, berúc do úvahy ich kapacity riadenia a finančnej kontroly tak, aby sa mohli intenzívnejšie zúčastňovať predvstupového procesu.**

Nariadenie Rady ES č. 1267/1999 – o vytvorení nástroja štrukturálnych politík pre predvstupové obdobie. **Článok 9 ustanovuje, že Komisia bude požadovať, aby kandidátske krajiny zaviedli od**

1.1.2000, avšak v každom prípade nie neskôr ako od 1.1.2002, systémy riadenia a kontroly, ktoré okrem iného zabezpečia oddelenie funkcie riadenia a kontroly, pravidelné overovanie správnosti vykonávania opatrení financovaných Spoločenstvom, zabránenie nezrovnalostiam (podvodom) a vykonania krokov proti nim.

Nariadenie Rady ES č. 1268/1999 o podpore Spoločenstva v predvstupových opatreniach poľnohospodárskeho a vidieckeho rozvoja kandidátskych krajín strednej a východnej Európy v predvstupovom období **v článku 9 ustanovuje, že Komisia v súlade s postupom stanoveným v článku 12 prijme metódy riadenia programu, opatrenia monitoringu a kontroly výkonu, systémy predchádzania a kontroly nezrovnalostí a postupov spätnej platby čiastok neoprávnene vyplatených. Bez dopadu na kontroly vykonávané kandidátskymi krajinami, Komisia a Dvor audítorov môžu prostredníctvom svojich vlastných sprostredkovateľov alebo riadne menovaných zástupcov vykonať priamu kontrolu na mieste, alebo finančný audit vrátane náhodných kontrol a záverečného auditu.**

Po schválení zákona č. 502/2001 Z. z. bola problematika finančnej kontroly upravená v niekoľkých ďalších právnych aktoch Európskej únie, ktoré podrobnejšie upravujú riadiace a kontrolné systémy v súvislosti s finančnou pomocou Európskej únie. Napríklad **Nariadenie Komisie ES č.**

2419/2001 ustanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie integrovaného správneho a kontrolného systému pre určité programy pomoci spoločenstva, zriadeného nariadením Rady EHS č. 3508/1992 **upravuje v hlave III vykonávanie administratívnych kontrol a kontrol na mieste zameraných na zabezpečenie overenia zhody s podmienkami, za ktorých boli pomoci udelené.** Tieto kontroly majú charakter následných kontrol a pre ich vykonávanie sú v platnom zákone o finančnej kontrole a vnútornom audite vytvorené podmienky. **Nariadenie Komisie ES č. 1386/2002,** ktorým sa ustanovujú presné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady ES č. 1164/1994 ohľadne riadiacich a kontrolných systémov v súvislosti s finančnou pomocou, ktorá sa poskytuje z Kohézneho fondu a postupom pri vykonávaní finančných opráv, **v kapitole II upravuje riadiace a kontrolné systémy, ktoré sú potrebné na funkčné riadenie fondu v súlade so všeobecne uznávanými zásadami a normami. Kapitola IV upravuje vykonávanie náhodnej kontroly projektov na základe výberového postupu.**

Kontroly, ktoré upravujú uvedené nariadenia sú zamerané na riadiace a kontrolné systémy riadiacich a platobných orgánov, sprostredkovateľských orgánov a vykonávacích orgánov, ktoré majú zabezpečiť jednoznačné vymedzenie, rozdelenie a pokiaľ je to z hľadiska funkčného riadenia potrebné, tak primerané oddelenie funkcií v rámci príslušnej organizácie.

Riadiace a kontrolné systémy zahŕňajú postupy overovania správnosti vykazovaných výdavkov ako aj to, či sa projekt, počnúc jeho prípravným štádiom až po sprevádzkovanie financovanej investície, vykonáva v súlade s podmienkami príslušného rozhodnutia o poskytnutí finančnej pomoci, s cieľmi, na ktoré je projekt určený a s platnými vnútroštátnymi predpismi a predpismi spoločenstva. Zákon č. 502/2001 Z. z. na vykonávanie takejto kontrolnej činnosti vytvára podmienky jednak ustanovením § 8 písm. b) o zodpovednosti vedúceho orgánu verejnej správy za vytvorenie, zachovávanie a rozvíjanie systému finančného riadenia, ktorého súčasťou je aj finančná kontrola, a v ustanoveniach paragrafov 9 až 12, kde je upravená predbežná finančná kontrola, priebežná finančná kontrola a následná finančná kontrola. Uvedené právne predpisy ku kontrolám upraveným legislatívou Európskej únie nie je teda potrebné premietnuť priamo do právnej úpravy zákona č. 502/2001 Z. z., nakoľko tento zákon vytvára dostatočné podmienky na ich realizáciu a k tomu postačí vypracovať príslušné postupy a metodické pokyny.

V súčasnosti platný zákon č. 502/2001 Z. z. a k nemu vydané vykonávacie predpisy boli pri posudzovaní pripravenosti Slovenskej republiky na vstup do Európskej únie hodnotené ako zodpovedajúce pre uzatvorenie kapitoly č. 28. Finančná kontrola.

Predložený návrh nemá finančný dopad na štátny rozpočet, na rozpočty obcí a rozpočty vyšších územných celkov, ani na hospodárenie verejnoprávnej inštitúcie. Nemá ekonomický, environmentálny vplyv ani vplyv na zamestnanosť. Z toho dôvodu sa nepredkladá doložka finančných a ekonomických vplyvov, ani vplyvov na zamestnanosť, a návrh zákona nebol zaslaný na prerokovanie v Rade hospodárskej a sociálnej dohody Slovenskej republiky.

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona:

Vláda Slovenskej republiky

2. Názov návrhu zákona:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov.

3. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii:

Slovenská republika splnila podmienky pre úspešné uzatvorenie kapitoly č. 28
Finančná kontrola a ďalšie záväzky zo schválených negociačných pozícií v tejto kapitole nevyplynuli.

4. Problematika návrhu zákona:

a) je upravená v práve Európskych spoločenstiev :

1. NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 438/2001 zo dňa 2. marca 2001 ustanovujúce podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 pokiaľ ide o systémy riadenia a kontroly pre pomoc poskytovanú v rámci štrukturálnych fondov (Ú. v. ES L 063 z 3. 3. 2001) v znení Nariadenia Komisie (ES) č. 2355/2002 zo dňa 27. decembra 2002 (Ú. v. ES L 351 z 28. 12. 2002).

2. NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 1386/2002 zo dňa 29. júla 2002, ktorým sa ustanovujú presné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES) č. 1164/1994 ohľadne riadiacich a kontrolných systémov v súvislosti s finančnou pomocou, ktorá sa poskytuje z Kohézneho fondu a postupom pri vykonávaní finančných opráv (Ú. v. ES L 201 z 31. 7. 2002).

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie:

Navrhovaný zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov je úplne zlučiteľný s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie.

6. Gestor:

Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

7. Účasť expertov pri príprave návrhu zákona:

Priama účasť expertov pri príprave návrhu zákona nebola. Pri príprave návrhu zákona boli využité konzultácie so zahraničnými expertmi z Francúzska (Norbert Guillot, Bernard Latronchette, Alain Gérard Cohen) a zo Švédska (Elisabeth Perntz, Tomas Kjerf, Sten Bjelke) k niektorým problémom týkajúcim sa finančnej kontroly a vnútorného auditu. Využité boli aj výsledky konzultácií s externými audítormi pri prerokovaní Podrobnej výslednej správy z Peer Review, ktorú vypracovala organizácia SIGMA pre systém vnútornej finančnej kontroly vo verejnej správe Slovenskej republiky za obdobie

október 2002 do februára 2003, ako aj výsledky zo záverov Externého systémového auditu vykonaného na Ministerstve financií Slovenskej republiky v I. polroku 2004 spoločnosťou KPMG Slovensko, spol. s.r.o.

B. Osobitná časť

K čl. I.

K bodu 1

V poznámke pod čiarou k odkazu 1 bol vypustený zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, ktorý v súčasnosti upravuje pôsobnosť na vykonávanie následnej finančnej kontroly. Tento bude nahradený novým zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktorý je v legislatívnom procese a kontrolnú pôsobnosť už neupravuje. Dopĺňa sa citácia zákonov č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov, ktoré upravujú vykonávanie kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami v obciach a vo vyšších územných celkoch.

K bodu 2

Odkaz 1a nad slovami „verejné prostriedky“ v poznámke pod čiarou odkazuje na nový zákon o rozpočtových pravidlách, ktorý bude platný od 1.1.2005. Vypúšťajú sa slová „a vlastnými prostriedkami 2)“ spolu s poznámkou pod čiarou k odkazu 2), nakoľko nový zákon o rozpočtových pravidlách pod pojem verejné prostriedky zahŕňa aj vlastné prostriedky.

K bodu 3

Poznámka pod čiarou sa nahrádza citáciou nového zákona, ktorý nahradil pôvodný zákon.

K bodu 4

Ustanovenie upravuje súčinnosť právnických osôb a fyzických osôb pri vykonávaní následnej finančnej kontroly v kontrolovanom subjekte, ku ktorému je právnická alebo fyzická osoba v zmluvnom vzťahu dodávateľa prác, služieb a tovarov financovaných z verejných prostriedkov kontrolovaného subjektu. Toto ustanovenie je dôležité najmä pri tzv. krížovej kontrole uplatňovanej v členských štátoch Európskej únie pri kontrole použitia prostriedkov Európskej únie. Pri krížovej kontrole je súčinnosť tretích osôb nevyhnutnou podmienkou overenia správnosti, úplnosti, preukázateľnosti a zrozumiteľnosti účtovných záznamov kontrolovaného subjektu porovnaním s účtovnou dokumentáciou tretej osoby.

K bodu 5

Poznámka pod čiarou k odkazu 4 sa dopĺňa o zákon č. 467/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje kontrolnú činnosť sociálnej poisťovne a teda na túto kontrolu sa ustanovenia zákona č. 502/2001 Z. z. nevzťahujú.

K bodu 6

Vypustením kontrolných pôsobností z novej právnej úpravy rozpočtových pravidiel by sa v odkaze 5 citovali tie isté právne predpisy ako v poznámke pod čiarou k odkazu 1. Preto sa odkaz 5 nahrádza odkazom 1 a uvoľnený odkaz 5 sa použije v úprave podľa bodu 7.

K bodu 7

Odkaz 5 s upraveným znením poznámky pod čiarou sa umiestňuje do ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a), ktorým sa vysvetľuje, podľa čoho sa overuje splnenie podmienok na poskytnutie verejných prostriedkov.

K bodu 8

Poznámky pod čiarou k odkazom 6 a 7 sa nahrádzajú zodpovedajúcimi aktuálnymi právnymi predpismi.

K bodu 9

Týmito ustanoveniami sa z dôvodu používania jednotnej terminológie za verejné prostriedky a za orgán verejnej správy na účely tohto zákona považujú verejné prostriedky a orgán verejnej správy podľa nového zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Na zabezpečenie ochrany finančných záujmov Európskej únie sa za orgán verejnej správy na účely tohto zákona považuje aj právnická osoba, prostredníctvom, ktorej sa poskytujú prostriedky Európskej únie.

K bodu 10

Vypúšťajú sa poznámky pod čiarou k odkazom, ktoré stratili opodstatnenosť nahradením nového znenia ustanovení § 2 ods. 2 písm. b) a c).

K bodu 11

V tomto bode sa rozširuje súhrn činností charakterizujúcich finančné riadenie o „použitie“ verejných prostriedkov, ktoré predchádza ich účtovaniu, a vypustenie slov „vlastných prostriedkov 2)“ je potrebné z toho dôvodu, že pod pojmom verejné prostriedky sú zahrnuté aj vlastné prostriedky v súlade s novými rozpočtovými pravidlami.

K bodu 12

V tomto bode sa upresňuje druh vykonávanej finančnej kontroly, teda následnej.

K bodu 13

Touto úpravou sa upresňuje pojem kontrolovaný subjekt podľa novej úpravy rozpočtových pravidiel.

K bodu 14

Tento bod upravuje nové znenie definície auditovaného subjektu. Poznámky pod čiarou k odkazom 8 a 12 sa nahrádzajú citáciou príslušných ustanovení nového zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

K bodu 15

Dopĺňa sa pojem „riziko“, ktorý sa v zákone vyskytuje vo viacerých ustanoveniach a jeho vysvetlenie v doterajšej úprave chýbalo.

K bodu 16

V § 3 sa v písmenách a) a b) upresňuje pôsobnosť Ministerstva financií Slovenskej republiky v oblasti koordinácie následnej finančnej kontroly a dopĺňa sa o metodický dohľad a harmonizáciu finančnej kontroly a vnútorného auditu v súlade s obsahom definície verejnej vnútornej finančnej kontroly prezentovanej Európskou komisiou a podľa odporúčaní expertov Európskej komisie.

K bodu 17

Ide o nahradenie názvu Európskych spoločenstiev novým názvom Európska únia.

K bodu 18

Vypúšťa sa pôsobnosť Ministerstva financií Slovenskej republiky na kontrolu dodržiavania zákona č. 502/2001 Z. z. pri vykonávaní vnútorného auditu, nakoľko túto špecifickú činnosť bude podľa novej úpravy Ministerstvo financií Slovenskej republiky zabezpečovať prostredníctvom centrálnej harmonizačnej jednotky formou metodického dohľadu nad vykonávaním vnútorného auditu. Kontrolu dodržiavania zákona pri vykonávaní finančnej kontroly kontroluje sekcia kontrolná pri kontrolnej činnosti vykonávanej v rámci kontrolnej pôsobnosti Ministerstva financií Slovenskej republiky.

K bodu 19

Doplnením slova „následnej“ v § 3 písm. f) sa upresňuje obsah súhrnnej správy o výsledkoch finančnej kontroly a súčasne sa uvádza citácia správneho ustanovenia, podľa ktorého sa predkladajú ročné správy ako podklady Ministerstvu financií Slovenskej republiky.

K bodu 20

Vložením § 3a sa týmto zákonom ustanovujú kontrolné pôsobnosti na vykonávanie následnej finančnej kontroly verejných prostriedkov Ministerstvom financií Slovenskej republiky, správami finančnej kontroly a orgánmi verejnej správy. Kontrolné pôsobnosti boli doposiaľ upravené v zákone č. 303/1995 Z. z., no v novom zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktorý bude platný od 1.1.2005 už kontrolné pôsobnosti upravené nebudú.

K bodu 21

V § 6 sa odsek 3 upravuje v súlade so zmenou zákona v ktorom sa kontrolné kompetencie doposiaľ ustanovujú, a označenie poskytovateľa prostriedkov Európskych spoločenstiev sa nahrádza novým označením, ktoré lepšie vystihuje subjekt Európskej únie, ktorý je oprávnený vykonať následnú finančnú kontrolu podľa § 7.

V odseku 4 sa novo upravuje povinnosť vypracovať ročnú správu o výsledku finančných kontrol pre ústredné orgány a správy finančnej kontroly, pričom sa upresňuje, že ide o následné finančné kontroly, ktoré tieto subjekty vykonali v rámci svojej kontrolnej kompetencie. Upúšťa sa od pôvodnej úpravy z dôvodu príliš veľkého počtu subjektov verejnej správy, ktoré ročné správy zasielali, ako aj preto, že obsahovali často nepresné a nesprávne a tým aj nepoužiteľné údaje týkajúce sa počtu vykonaných predbežných finančných kontrol a priebežných finančných kontrol, ktoré sa vyskytovali najmä v správach zasielaných obcami a ďalšími menšími orgánmi verejnej správy.

K bodu 22

Upresňuje sa, že ide o následné finančné kontroly.

K bodu 23

Touto úpravou sa presnejšie označuje subjekt, ktorý je oprávnený za Európsku komisiu vykonať finančnú kontrolu prostriedkov Európskej únie, vrátane verejných prostriedkov poskytnutých na spolufinancovanie programov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v kontrolovaných subjektoch v Slovenskej republike, ktoré je nevyhnutné z hľadiska posúdenia oprávnenosti výšky poskytnutej pomoci.

K bodu 24

Ide o nahradenie označenia poskytovateľa prostriedkov Európskych spoločenstiev novým zodpovedajúcim označením.

K bodu 25

Ide o nahradenie označenia poskytovateľa prostriedkov Európskych spoločenstiev novým zodpovedajúcim označením. Súčasne sa rozširuje oprávnenie Ministerstva financií Slovenskej republiky, požadovať potrebné informácie od subjektu, ktorému boli poskytnuté prostriedky Európskej únie, aj na ostatné kontrolné orgány v rámci svojej kontrolnej pôsobnosti.

K bodu 26

Vzhľadom na to, že na predbežnej finančnej kontrole sa v rámci finančného riadenia zúčastňujú okrem vedúcich zamestnancov aj ostatní zamestnanci, upresňuje sa, že do vykonávania predbežnej finančnej kontroly môžu byť zapojení nielen zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie a správu majetku, ale aj zamestnanci zodpovední za iné odborné činnosti orgánu verejnej správy, a to podľa charakteru pripravovanej finančnej operácie.

K bodu 27

V § 9 ods. 2 sa upresňuje, že k podpisu, ktorým sa potvrdzuje vykonanie predbežnej finančnej kontroly sa pripája aj dátum jej vykonania.

K bodu 28

V § 9 v ods. 5 sa upresňuje, že pri vykonávaní predbežnej finančnej kontroly sa povinne oznamujú vedúcemu orgánu verejnej správy len tie zistené závažné nedostatky, pre ktoré nemožno finančnú operáciu vykonať, alebo v jej príprave pokračovať. Z toho vyplýva, že ostatné zistenia, ktoré spočívajú vo formálnych nedostatkoch sa vedúcemu orgánu verejnej správy neoznamujú, ale zabezpečí sa ich odstránenie prostredníctvom príslušných vedúcich zamestnancov orgánu verejnej správy.

V odseku 6 sa upravuje možnosť vykonať finančnú operáciu alebo v nej pokračovať aj bez vykonania predbežnej finančnej kontroly v prípadoch plnenia niektorých úloh, ktoré neznesú odklad, zložkami záchranného systému a niektorými ďalšími zbormi a inštitúciami. V poznámke pod čiarou k odkazu 13a sa uvádzajú právne predpisy, upravujúce činnosť týchto subjektov.

K bodu 29

Vypustenie písmena c) v § 10 ods. 1 presnejšie orientuje vykonávanie priebežnej finančnej kontroly do etapy prípravy finančnej operácie. Znenie písmena c) naznačovalo jej pôsobenie aj po skončení vykonania predbežnej finančnej operácie a naznačovalo, že ide o následnú finančnú kontrolu. Znenie písmena b) dostatočne upravuje rozsah a časovú orientáciu priebežnej finančnej kontroly na obdobie prípravy finančnej operácie.

K bodu 30

Vypustením slov „alebo zamestnanec útvaru kontroly orgánu verejnej správy“ sa zabezpečí vyššia objektivnosť zamestnanca vykonávajúceho následnú finančnú kontrolu. Vykonávaním priebežnej finančnej kontroly sa takýto zamestnanec kontrolného útvaru dostával do situácie, že vlastne bol zapojený do prípravy finančnej operácie, ktorú mohol po jej realizácii pri následnej finančnej kontrole posudzovať neobjektívne, nakoľko sa na jej príprave zúčastnil. Následnú finančnú kontrolu by mali vykonávať výlučne zamestnanci, ktorí sa na príprave finančných operácií, ktoré následne kontrolujú, žiadnym spôsobom nepodieľali.

K bodu 31

Doplnením tohto ustanovenia sa zabezpečí vypracovanie písomného záznamu o zistených skutočnostiach pri vykonávaní priebežnej finančnej kontroly, ktorý slúži jednak na preukázanie vykonanej kontroly vedúcemu zamestnancovi, ktorý vybral finančnú operáciu na priebežnú finančnú kontrolu, a v prípade zistenia závažných nedostatkov slúži ako podklad pre písomné oznámenie týchto nedostatkov vedúcemu orgánu verejnej správy.

K bodu 32

Vzhľadom na novú úpravu ustanovenia o verejných prostriedkoch, ktoré zahŕňajú aj vlastné prostriedky sa ustanovenie odseku 4 stáva nadbytočným.

K bodu 33

Odstraňuje sa chybné znenie.

K bodu 34

Rozširuje sa oprávnenie zamestnancov kontrolného orgánu požadovať od tretej osoby poskytnutie súčinnosti pri kontrole verejných prostriedkov, ktoré boli kontrolovaným subjektom poskytnuté tretím osobám napr. ako platba za dodané práce, služby a tovary (tzv. „križové kontroly“). V prípade zistenia nedostatkov bude možné odobrať doklady a iné materiály nevyhnutné na dosiahnutie účelu a cieľa následnej finančnej kontroly.

K bodu 35

Upravuje sa povinnosť zamestnancov vykonávajúcich následnú finančnú kontrolu v nadväznosti na rozšírenie ich oprávnenia na odoberanie dokladov a iných materiálov nevyhnutných na dosiahnutie účelu a cieľa následnej finančnej kontroly v § 13 ods.1 písm. e).

K bodu 36

Rozširujú sa povinnosti prizvanej osoby o povinnosť, preveriť opodstatnenosť námietok ku kontrolným zisteniam uvedeným v správe. V praxi pôjde o námietky smerujúce ku kontrolným zisteniam, ktoré boli do správy zaradené na základe kontrolnej činnosti prizvanej osoby a podľa doterajšej právnej úpravy sa k týmto zisteniam neboli povinní pri preverovaní opodstatnenosti námietok vyjadriť.

K bodu 37

Vložením nového § 13a sa zabezpečí právna ochrana zamestnancov vykonávajúcich následnú finančnú kontrolu. Títo zamestnanci môžu byť pre svoje právomoci používané pri kontrolnej činnosti ohrozovaní zo strany zamestnancov kontrolovaných subjektov, nakoľko kontrolné zistenia často smerujú k odhaleniu trestnej činnosti a k finančným postihom.

K bodu 38

V § 14 ods. 2 písm. a) sa vložením slova „začatie a“ zabezpečí, že kontrolovaný subjekt je povinný zdržať sa konania, ktoré by mohlo ohroziť nielen riadny priebeh následnej finančnej kontroly ale aj jej začatie, najmä zabránením vstupu zamestnancov kontrolného orgánu do objektu kontrolovaného subjektu, prípadne vyhábaním sa prevzatiu oznámenia o začatí následnej finančnej kontroly.

K bodu 39

Vložením nového § 14a sa ukladá povinnosť tretej osoby poskytnúť zamestnancom kontrolného orgánu súčinnosť pri uplatňovaní oprávnenia zamestnancov kontrolného orgánu podľa § 13 ods. 1 písm. e), čím sa dosiahne naplnenie oprávnenia zamestnancov kontrolného orgánu túto súčinnosť požadovať.

K bodu 40

Týmto sa rozširuje výpočet prípadov, kedy sa vypracúva čiastková správa a to o prípad, kedy sa následná finančná kontrola vykonáva vo viacerých kontrolovaných subjektoch, čo je najčastejšie pri kontrole prostriedkov Európskej únie, ktoré sú implementované v rámci jedného programu viacerými subjektami.

K bodu 41

Ide o rozšírenie dôvodu na vypracovanie dodatku k správe o výsledku následnej finančnej kontroly v tom prípade, keď nové skutočnosti o výsledkoch následnej finančnej kontroly vyjdú najavo až po oboznámení kontrolovaného subjektu so správou.

K bodu 42

Týmto opatrením sa odstráni obmedzenie požadovať uvoľnenie prizvaných osôb na výkon tej istej následnej finančnej kontroly len na 12 dní, ktorá v praxi spôsobuje problémy pri vykonávaní rozsiahlejších kontrolných akcií.

K bodu 43

V poznámke pod čiarou sa k odkazom 16 a 17 uvádzajú aktuálne znenia právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na zistenie nákladov na úhradu mzdy, prípadne platu a iných náhrad, ktoré vzniknú prizvanej osobe v súvislosti s vykonávaním následnej finančnej kontroly.

K bodu 44

V paragrafoch 26 až 31 sa upravuje vnútorný audit v súlade s právnou úpravou zákona č. 312/2001 Z.

z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov a podľa aktualizovaných odporúčaní expertov Európskej komisie pôsobiacich v Slovenskej republike v rámci twinningových projektov a technických asistencií a záverov externých auditov. Jeden audit vykonala organizácia SIGMA a jej experti v rámci odbornej partnerskej previerky (Peer Review) v spolupráci s Generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre rozpočet a s twinningovými partnermi programu PHARE v oblasti verejnej vnútornej finančnej kontroly vo verejnej správe (angl. skratka PIFC, t.j. Public Internal Financial Control) a druhý bol vykonaný spoločnosťou KPMG Slovensko, spol. s r.o. ako externý systémový audit pripravenosti riadiacich a kontrolných systémov pre programovanie a implementáciu štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Iniciatív Európskych spoločenstiev vrátane vypracovania súhrnnej správy o výsledkoch auditu s odporúčaniami pre nápravu identifikovaných nedostatkov.

§ 26 upravuje povinnosť vedúceho orgánu verejnej správy, ktorý je správcom rozpočtovej kapitoly (ďalej len „vedúci ústredného orgánu“), s výnimkou tých, kde by to bolo vzhľadom na počet zamestnancov, objem rozpočtu verejných prostriedkov a organizačnú štruktúru ústredného orgánu zjavne nevhodné, neefektívne a neúčinné, zabezpečiť vykonávanie vnútorného auditu vlastným zamestnancom (vnútorným audítorom), prípadne nezávislou organizačnou jednotkou – útvarom vnútorného auditu. Nakoľko zámerom nie je zabezpečiť vykonávanie vnútorného auditu na všetkých orgánoch verejnej správy ale len na tých, ktoré spravujú rozpočtovú kapitolu, bolo by nevhodné a neefektívne trvať na vykonávaní vnútorného auditu na orgánoch verejnej správy, ktoré síce sú rozpočtovými kapitolami, ale majú malý počet zamestnancov, objem rozpočtu a organizačnú štruktúru, ktorá zjavne naznačuje, že vnútorný audítor by bol nevyužitý. Pôjde najmä o ústredné orgány ako je Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky, Kancelária prezidenta Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky a niektoré ďalšie ústredné orgány štátnej správy, ktoré nie sú zapojené na rozpočet príslušného ministerstva a zriadenie vnútorného auditu v nich by bolo zjavne neúčelné. V týchto prípadoch o výnimke z povinnosti vykonávania vnútorného auditu vlastným zamestnancom rozhodne minister financií. Zavádzajú sa legislatívne skratky pre pojmy vedúceho ústredného orgánu, vnútorného audítora a útvar vnútorného auditu. Upresňuje sa cieľ vnútorného auditu a v odseku 3 je naformulované splnomocnenie Ministerstva financií Slovenskej republiky na ustanovenie podrobností o vnútornom audite. Nie je síce potrebné upraviť podrobnosti o vnútornom audite súčasne s predkladaním tohto návrhu zákona, ide však o ustanovenie, ktoré v budúcnosti umožní pružnejšie reagovať na prípadné zmeny, ktoré vzhľadom na sústavný vývoj názorov na systémy riadenia, kontroly a vnútorného auditu v členských krajinách Európskej únie, vyplynú z odporúčaní Európskej komisie pre oblasť vnútorného auditu.

V § 27 odsek 2 už neumožňuje vedúcemu ústredného orgánu, ktorý je povinný zabezpečiť vykonávanie vnútorného auditu vlastným zamestnancom, tak ako doposiaľ, požiadať o vykonávanie vnútorného auditu Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ak to bolo odôvodnené hospodárnosťou, efektívnosťou a účinnosťou vykonávania vnútorného auditu najmä vzhľadom na rozsah činností a počet zamestnancov auditovaného subjektu. V § 26 sa vyčleňujú tie ústredné orgány, ktoré vnútorný audit nemusia vykonávať vlastným zamestnancom a ktoré vzhľadom na ich personálne, rozpočtové a organizačné pomery, nie sú povinné ani inak zabezpečiť vykonávanie vnútorného auditu. Možnosť požiadať Ministerstvo financií Slovenskej republiky o vykonanie vnútorného auditu sa ponecháva len v prípade, ak sa vnútorný audítor ústredného orgánu stane nespôsobilým vykonať vnútorný audit z dôvodu predpojatosti podľa § 28 ods. 6.

V odseku 3 sa ustanovuje možnosť vykonania vnútorného auditu Ministerstvom financií Slovenskej republiky v súčinnosti s ostatnými ústrednými orgánmi a to len v odôvodnených prípadoch, ak je to potrebné na zabezpečenie informácie pre Európsku komisiu o stave implementácie prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu, ktoré sú implementované v pôsobnosti niekoľkých ďalších subjektov, pričom požiadavka Európskej komisie je predloženie len jedného výstupného materiálu.

V § 28 sa v odseku 2 prispôsobuje úprava novým pojmom, ktorými sa označuje ústredný orgán a ustanovuje sa, aby vedúci ústredného orgánu vymenovanie a odvolanie vnútorného audítora oznámil Ministerstvu financií Slovenskej republiky, ktoré plní v oblasti finančnej kontroly a vnútorného auditu informačnú povinnosť vo vzťahu k orgánom Európskej komisie.

Ustanovenie odseku 3 je zamerané na nezávislé postavenie vnútorného audítora pri výkone audítorskej činnosti, pri ktorej sa riadi len ústavou, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. V odseku 3 sa ďalej v súlade s požiadavkami Európskej komisie ustanovuje, že vnútorný audítor pri svojej činnosti zohľadňuje medzinárodne uznávané štandardy pre profesionálnu prax vnútorného auditu a riadi sa etickým kódexom vnútorného audítora.

V § 29 sa upravuje, že za vnútorného audítora možno vymenovať len štátneho zamestnanca, čím sa prispôsobuje úprava zákona č. 312/2001 Z. z. vrátane odkazov pod čiarou na príslušné ustanovenia tohto zákona, ako aj zákonov upravujúcich štátnu službu príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície a zákon upravujúci vojenskú službu.

V odseku 2 sa upravuje priame riadenie vedúceho útvaru vnútorného audítora a samostatného vnútorného audítora vedúcim ústredného orgánu pri výkone činností vnútorného auditu v súlade s týmto zákonom. Ide o dôležité ustanovenie, ktoré nie je v rozpore so zákonom o štátnej službe, nakoľko vedúci ústredného orgánu zodpovedá za celé finančné riadenie ústredného orgánu a vnútorný audit mu k tomu svojou činnosťou napomáha zdokonaľovať riadiace a kontrolné procesy, napomáha plneniu úloh, cieľov a zámerov ústredného orgánu a poskytuje jeho vedúcemu a riadiacemu manažmentu systematický metodický prístup k zlepšovaniu efektívnosti riadenia rizík vyplývajúcich z činnosti ústredného orgánu. Priame riadenie vnútorného audítora vedúcim ústredného orgánu je dôležité aj z hľadiska nezávislosti postavenia vnútorného audítora v ústrednom orgáne. Ustanovenie odseku 2 súčasne ustanovuje zodpovednosť vedúceho ústredného orgánu za to, že výsledky činnosti vnútorného auditu budú efektívne a účinne využité pri skvalitňovaní systému finančného riadenia ústredného orgánu, čím sa zabezpečí, že činnosť vnútorného audítora sa nestane samoučelnou.

V § 30 sa v súlade s ustanoveniami zákonov o štátnej službe upravuje postup pri odvolávaní vnútorného audítora z funkcie.

V § 31 sa upravuje vykonávanie vnútorného auditu v súlade s plánovacími dokumentmi, ktoré sa vypracúvajú ako strednodobý plán, z ktorého vychádza ročný plán jednotlivých auditov. Na vykonanie jednotlivého vnútorného auditu sa vypracuje program audítorskej akcie.

Odsek 2, 3 a 4 upravujú obsah strednodobého plánu na trojročné obdobie, na ktoré sa plán vypracúva, obsah ročného plánu vnútorných auditov a obsah programu audítorskej akcie.

Odsek 5 upravuje, kto vypracúva strednodobý a ročný plán vnútorných auditov a kto ich schvaľuje. Oproti doterajšej úprave, podľa ktorej ročný plán vypracoval vnútorný audítor s prihliadnutím na návrhy vedúceho ústredného orgánu a zaslal mu ho len na vedomie, podľa novej úpravy plány vnútorných auditov schvaľuje vedúci ústredného orgánu. Tým sa vedúci ústredného orgánu stáva priamo zainteresovaným na činnosti vnútorného audítora a prehĺbi sa tým vzájomná súčinnosť pri plnení úloh vnútorného auditu a prehlbovaní účinnosti systému finančného riadenia ústredného orgánu. Upravuje sa tu aj možnosť zmeny a doplnenia plánovacích dokumentov na základe aktuálneho prehodnotenia rizík. Tieto zmeny musí schváliť vedúci ústredného orgánu.

Odseky 6 a 7 upravujú vypracovanie programu audítorskej akcie vnútorným audítorom, prípadne vedúcim útvaru vnútorného auditu, ktorého určil vedúci audítorskej skupiny na jej vykonanie.

Program audítorskej akcie vyplývajúcej z ročného plánu vnútorných auditov sa na schválenie vedúcemu ústredného orgánu zasiela aj napriek tomu, že tento audit bol ním už schválený v ročnom pláne. Týmto postupom sa prehĺbi súčinnosť a spolupráca vedúceho ústredného orgánu s vnútorným audítorom a informovanosť o činnosti vnútorného audítora, ktorý plní úlohy smerujúce ku skvalitňovaniu a prehľbovaniu účinnosti systému finančného riadenia ústredného orgánu, za ktoré zodpovedá jeho vedúci podľa osobitného zákona. V prípade vykonania vnútorného auditu audítorom Ministerstva financií Slovenskej republiky na základe žiadosti iného vedúceho ústredného orgánu, program audítorskej akcie sa predkladá na schválenie tomuto vedúcemu ústredného orgánu a súčasne sa zašle na vedomie ministrovi financií, ktorý by mal byť informovaný o činnosti vnútorného audítora, nakoľko spadá pod jeho priame riadenie.

Odsek 8 upravuje postup začatia audítorskej akcie. Vnútorný audítor, prípadne vedúci audítorskej skupiny oznámením o jej vykonaní auditovanému subjektu ešte pred jej začatím si zabezpečí prítomnosť zodpovedných vedúcich zamestnancov a ostatných zamestnancov, ktorých prítomnosť je pre vykonanie vnútorného auditu potrebná. Súčasne tým umožní auditovanému subjektu pripraviť potrebné podklady a podmienky na vykonanie audítorskej akcie. Toto ustanovenie umožňuje vnútornému audítorovi v prípade podozrenia na zmarenie audítorskej akcie, vykonať oznámenie o vykonaní audítorskej akcie až v deň jej začatia.

K bodu 45

Vo vloženom § 31a sa v odseku 1 upravujú povinnosti vnútorného audítora zasláť Ministerstvu financií Slovenskej republiky schválený strednodobý a ročný plán, vypracovať ročnú správu o svojej činnosti resp. o činnosti útvaru vnútorného auditu a zasláť ich Ministerstvu financií Slovenskej republiky, pričom vedúci ústredného orgánu je podľa odseku 3 oprávnený k správe o činnosti vnútorného auditu zasláť Ministerstvu financií Slovenskej republiky svoje stanovisko. Týmto ustanovením sa ponecháva vnútornému auditu možnosť zapracovať do ročnej správy všetky informácie, ktoré považuje za potrebné bez toho, aby bolo potrebné predložiť ju na schválenie vedúcemu ústredného orgánu.

Na základe pripomienky Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky sa navrhuje zasielanie schválených plánov vnútorného auditu aj tomuto úradu. Táto úprava má svoje opodstatnenie v tom, že Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky bude môcť lepšie koordinovať svoje plány kontrolnej činnosti s plánmi vnútorných audítorov, čím sa predíde duplicitným kontrolám a prekryvaniu kontrolných akcií s audítorskými akciami.

Ustanovuje sa tiež povinnosť vnútorného audítora, v súlade s medzinárodným audítorským štandardom, zabezpečiť zhromažďovanie a vedenie príslušnej pracovnej dokumentácie.

V odseku 2 sa ustanovuje povinnosť odvolaného vnútorného audítora vypracovať ročnú správu o svojej činnosti najneskôr ku dňu zániku funkcie vnútorného audítora a zasláť ju správcovi kapitoly a ministerstvu. Ide o zabezpečenie podkladov potrebných na vypracovanie súhrnnej správy o výsledku finančnej kontroly a vnútorného auditu, ktorú predkladá ministerstvo vláde Slovenskej republiky spolu s návrhom štátneho záverečného účtu.

V odseku 4 sa do pôvodného splnomocňovacieho ustanovenia zapracovala zmena, ktorá súvisí so zavedením vykonávania vnútorného auditu útvarom vnútorného auditu.

K bodu 46

Zmena nadpisu nad paragrafom 33 presnejšie vystihuje obsah úpravy nasledujúcich ustanovení. Vzhľadom na to že sú v medzinárodnej audítorskej praxi základné typy auditov definované viacerými spôsobmi a prax preukázala, že v súvislosti s auditovanou problematikou typizácia vnútorných auditov nie vždy vystihovala predmet auditu, navrhuje sa vypustiť označenie typov auditov.

K bodu 47

Nadväzne na predchádzajúci bod sa dáva možnosť vnútornému audítorovi použiť postupy, ktoré boli vypracované pre vymenované typy auditov a zverejnené vo Finančnom spravodajcovi Ministerstva financií Slovenskej republiky. Zároveň nie je vylúčená možnosť použiť aj postupy pre iný typ vnútorného auditu podľa potreby a predmetu vykonávaného vnútorného auditu.

K bodu 48

Ustanovenia § 35 upravujú procedurálne otázky pri výkone vnútorného auditu a bližšie vymedzujú postup pri vykonávaní jednotlivého vnútorného auditu podľa programu audítorskej akcie.

V odsekoch 2 až 4 sa ustanovuje možnosť spoluúčasti inej právnickej alebo fyzickej osoby alebo zamestnanca iného orgánu verejnej správy na vykonávaní auditu v záujme skvalitnenia výkonu auditu predovšetkým v oblastiach, kde sa vyžadujú špecifické odborné znalosti auditovanej problematiky (napr. informačné technológie a pod.). O účasti tejto osoby na vykonávaní vnútorného auditu musí rozhodnúť vedúci ústredného orgánu aj v súvislosti s tým, že náklady tejto osobe uhrádza ústredný orgán v ktorom sa vnútorný audit vykonal.

V odseku 5 sa ustanovuje možnosť, v odôvodnených prípadoch, ktoré môžu mať negatívny dopad na činnosť rozpočtovej kapitoly, vykonať aj vnútorný audit, ktorý nebol zahrnutý do ročného plánu (tzv. mimoriadny alebo ad-hoc audit). Takýto vnútorný audit môže navrhnúť buď vnútorný audítor, alebo správca kapitoly.

V odseku 6 sa ustanovuje oprávnenie vnútorného audítora, v súvislosti s výkonom vnútorného auditu v auditovanom subjekte, ktorý poskytol verejné prostriedky inej právnickej alebo fyzickej osobe, vyžadovať súčinnosť od týchto osôb. Tieto osoby sú povinné túto súčinnosť poskytnúť. Za súčinnosť sa považuje hlavne umožnenie vstupu do objektov právnickej alebo fyzickej osoby, ktorej sa verejné prostriedky poskytli a predloženie originálov dokladov preukazujúcich prijatie a použitie týchto prostriedkov.

Podľa odseku 7 vnútorný audítor postupuje pri vykonávaní vnútorného auditu metódami zodpovedajúcimi predmetu a obsahu vnútorného auditu, pričom pri vykonávaní môže postupy pre vnútorné audity podľa § 33 kombinovať.

Odsek 8 ustanovuje postup vnútorného audítora po vyhodnotení informácií získaných podľa odseku 1, ktorému ukladá vypracovať správu o výsledku vnútorného auditu a zároveň ustanovuje jej obsah.

V odseku 9 sa ustanovuje postup vnútorného audítora, v prípade potreby okamžitého a neodkladného prijatia opatrení, alebo podozrenia z trestnej činnosti na základe zistení z prebiehajúceho (neukončeného) auditu. V týchto prípadoch je vnútorný audítor povinný ešte pred ukončením auditu vypracovať čiastkovú audítorskú správu a predložiť ju vedúcemu auditovanému subjektu a vedúcemu ústredného orgánu a prípadne ju zaslať orgánom činným v trestnom konaní. Táto čiastková správa bude neoddeliteľnou súčasťou celkovej správy. Ak sa také zistenie vzťahuje na hospodárenie s prostriedkami Európskej únie zasiela čiastkovú audítorskú správu aj Centrálnemu kontaktnému útvaru Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) pre Slovenskú republiku.

V odseku 10 je novo ustanovená povinnosť vnútorného audítora sledovať zohľadnenie jeho odporúčaní a tiež rozšírenie povinnosti zaslať v odôvodnených prípadoch audítorskú správu orgánom príslušným podľa osobitných predpisov, napr. v oblasti priestupkov alebo správy daní a poplatkov. Ministerstvu financií Slovenskej republiky sa správa zasiela na základe jeho požiadania a to v prípadoch, ktoré to odôvodňujú napr. tým, že pôjde o porušenie finančnej disciplíny pri hospodárení s verejnými prostriedkami a s tým súvisiace vymáhanie odvodu penále a pokuty.

V záujme zvýšenia transparentnosti a širšej informovanosti o spôsobe nakladania s verejnými prostriedkami je podľa odseku 11 vedúci ústredného orgánu oprávnený rozhodnúť o prístupe k obsahu audítorskej správy v súlade so zákonom č. 211/2002 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

V odseku 12 je ustanovená kompetencia Ministerstva financií Slovenskej republiky vydať všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o obsahu audítorskej správy.

K bodu 49

Týmto opatrením sa zabezpečuje kontrolnému orgánu možnosť uložiť pokutu kontrolovanému subjektu a tretej osobe nielen za nesplnenie povinností, ktoré vyplývajú z stanovenia § 14 ods. 2, ale za nesplnenie každej povinnosti podľa tohto zákona, ktorá sa na kontrolovaný subjekt a na tretiu osobu vzťahuje. V praxi to bude použiteľné najmä vtedy, ak nemožno následnú finančnú kontrolu začať preto, že kontrolovaný subjekt sa začatiu kontroly vyhýba, alebo po skončení kontroly nesplní povinnosť prijať v stanovenej lehote opatrenia na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou alebo nepredloží kontrolnému orgánu písomnú správu o splnení opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov, o určení zamestnancov zodpovedných za zistené nedostatky a o uplatnení opatrení voči nim. Súčasne sa zabezpečí vymožitelnosť povinnosti na súčinnosti tretích osôb pri vykonávaní tzv. krížových kontrol v kontrolovaných subjektoch, ku ktorým tretia osoba má zmluvný vzťah dodávateľa výkonov alebo tovarov.

K bodu 50

Vypustením odseku 3 sa reaguje na úpravu právnych vzťahov pri vykonávaní štátnej služby podľa osobitných zákonov upravujúcich štátnu službu, ktoré neumožňujú ukladať vnútornému audítorovi ako štátnemu zamestnancovi pokuty.

K bodu 51

Po vypustení odseku 3 v § 37 sa upravuje znenie nového odseku 3.

K bodu 52

Týmto opatrením sa reaguje na úpravu právnych vzťahov pri vykonávaní štátnej služby podľa zákonov upravujúcich vykonávanie štátnej služby a pri vykonávaní prác vo verejnom záujme podľa zákona č. 552/2003 Z. z.

K bodu 53

Touto úpravou sa zabezpečuje realizácia viacročnej finančnej dohody pre program Sapard a zabezpečenie Plánu rozvoja vidieka SR a Sektorového operačného programu, ktorý bol schválený príslušným orgánom Európskej únie.

K bodu 54

Ustanovuje sa tu povinnosť vypracovať a predložiť na schválenie vedúcemu ústredného orgánu Chartu vnútorného auditu príslušného ústredného orgánu. Toto ustanovenie je v súlade so závermi Peer Review organizácie SIGMA a závermi externého auditu KPMG. Uložením tejto povinnosti sa zabezpečí vypracovanie charty vnútorného auditu na podmienky každého ústredného orgánu, ktorá bude zohľadňovať osobitosti a pomery v ústrednom orgáne a vzťahy vnútorného auditu s ostatnými organizačnými útvarmi a organizáciami v pôsobnosti ústredného orgánu, ktorý je povinný zabezpečiť vykonávanie vnútorného auditu vlastným útvarom vnútorného auditu alebo vlastným zamestnancom, samostatným vnútorným audítorom.

K bodu 55

Týmto vloženým ustanovením § 41a sa rieši postup pri vykonávaní následných finančných kontrol a vnútorných auditov začatých pred účinnosťou tohto zákona.

K ČI. II

K bodu 1

Navrhovanou zmenou sa odstraňuje nepresnosť vo väzbe na kontrolnú pôsobnosť správ finančnej kontroly podľa § 3, v zmysle ktorého správy finančnej kontroly vykonávajú aj cenovú kontrolu, kontrolujú správu a nakladanie s majetkom štátu a vyberanie súdnych poplatkov podľa osobitných predpisov.

K bodu 2

Navrhovaným doplnením zákona sa reaguje na potreby praxe. Dopĺňa sa oprávnenie pre Ministerstvo financií Slovenskej republiky poveriť správy finančnej kontroly výkonom kontrol aj mimo ich územnej pôsobnosti vymedzenej v § 2 ods. 1 zákona, čím sa zabezpečí lepšia využiteľnosť kontrolných kapacít a prostriedkov najmä pri kontrole prostriedkov Európskej únie. Tieto prostriedky sú často implementované subjektami, ktoré majú svoje organizácie rozmiestnené v rámci celého územia republiky.

K bodu 3

Navrhovanou úpravou sa znenie ustanovenia § 3 písm. a) zosúladuje s predkladanou novelou zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá v ustanovení § 3 ods. 2 vymedzuje kontrolnú pôsobnosť správ finančnej kontroly v oblasti výkonu následných finančných kontrol. Nadväzne sa mení aj poznámka pod čiarou k odkazu 1. Navrhované zmeny znenia ustanovení § 3 písm. d) a písm. f) korešpondujú s návrhom zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súčasne sa v písm. d) dopĺňa odkaz 4 a poznámka pod čiarou k odkazu 4 a v súvislosti s písm. f) sa aktualizuje poznámka pod čiarou k odkazu 6. Navrhovanou zmenou ustanovenia § 3 písm. g) sa precizuje doterajšie ustanovenie. V prípade navrhovanej zmeny poznámky pod čiarou k odkazu 2 sa jedná o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na vykonané novelizácie zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách.

K bodu 4

Navrhovaným doplnením zákona o § 3a sa zabezpečuje ochrana zamestnancov správ finančnej kontroly ako verejných činiteľov. Títo zamestnanci môžu byť pre svoje právomoci používané pri kontrolnej činnosti ohrozovaní zo strany zamestnancov kontrolovaných subjektov, nakoľko kontrolné zistenia často smerujú k odhaleniu trestnej činnosti a k finančným postihom.

K ČI. III.

V tomto článku sa navrhuje ustanoviť účinnosť tohto zákona na 1. januára 2005, čím sa zabezpečí kontinuita právnej úpravy kontrolných pôsobností Ministerstva financií Slovenskej republiky, správ finančnej kontroly a orgánov verejnej správy na vykonávanie následnej finančnej kontroly, ktoré neboli zo zákona č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov prevzaté do návrhu nového zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a ktorý nadobudne účinnosť 1. januára 2005.

Schválené vládou Slovenskej republiky dňa 19. augusta 2004

Mikuláš Dzurinda, v. r.

predseda vlády Slovenskej republiky

Ivan Mikloš, v. r.

podpredseda vlády a minister financií SR